

riksarkivet@riksarkivet.se

Remissvar från Kungliga bibliotekets angående remitterade föreskrifter med Dnr RA-KS 2021-0034)

Kungliga biblioteket (KB) har beretts tillfälle att yttra sig över Riksarkivets förslag till föreskrifter om behandling av personuppgifter för arkivändamål av allmänt intresse.

KB har inga invändningar i sig mot ovannämnda förslag till föreskrifter och vägledningar. Oaktat detta vill KB framföra följande.

Förslaget på föreskrifter och vägledningar riktar sig inte mot KB men i missivet till remissen står följande:

*Förslaget innebär, till skillnad från det tidigare utkastet, att personuppgiftsansvariga inte behöver ansöka om prövning hos Riksarkivet för att få den rättsliga grunden fastställd. Istället utgår föreskrifterna från att det är den personuppgiftsansvarige som själv **eller med stöd av sakkunnig personal från t.ex. en arkivinstitution** bedömer om verksamheten omfattas av föreskrifterna.*

Vad som står i missivet till remissen (se ovan inkopierat och text i fetstil) återfinns inte i förslaget till föreskrifter och allmänna råd. Skulle avsikten likväl vara att KB förväntas ge stöd till personuppgiftsansvariga är KB:s uppfattning att rollen som sakkunnig i praktiken skulle bli en rådgivande roll. KB har vare sig har en laglig skyldighet att lämna sådant stöd eller de resurser som erfordras för att lämna stöd av det slaget.

Ur ett mer övergripande perspektiv ställer sig KB frågande till att statliga arkivinstitutioner som har i uppdrag att bevara och tillgängliggöra dokument i sina samlingar även ska agera som sakkunniga i frågor om dataskydd. Enligt KB är dessa uppdrag inte förenliga med varandra m.h.t. den intressekonflikt som uppstår – integritetsintresset och allmänintresset.

KB anser därför att de fundamentala samhällseliga uppdrag som en arkivmyndighet har att bevara och tillgängliggöra kulturarvet måste hållas separerat från utfärdande av föreskrifter och vägledningar om dataskydd samt uppdrag som sakkunnig på nämnda rättsområde.

Ovan nämnda frågor och roller stämmer enligt KB:s uppfattning dock överens med det uppdrag som Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har. KB konstaterar härvid att den 15 april 2021 erhöll IMY i uppdrag av regeringen att genomföra metod- och kunskapsutvecklande insatser för att höja kunskapen om integritets- och dataskyddsfrågor inom innovationsutvecklings- och införandeprocesser (N2021/01266).

I uppdraget ingår enligt regeringens beslut att genomföra **utåtriktade insatser i syfte att brett höja kunskapen** inom innovationssystemet **avseende integritets- och dataskyddsfrågor**. Vidare ingår i uppdraget att utveckla myndighetens egen förmåga att följa och analysera den tekniska utvecklingen samt **tillhandahålla vägledning och stöd**. **Det övergripande syftet med uppdraget är att höja kunskapen och stärka förmågan att hantera integritets- och dataskyddsfrågor** hos innovationsaktörer **i såväl privat som offentlig sektor**. Arbetet kommer inledningsvis bland annat fokusera på att utveckla och genomföra omvärldsbevakning avseende teknikutveckling och innovation med bäring på dataskydd och integritet samt **kartlägga viktiga aktörer** i innovationssystemet **och vilka frågor och behov som dessa aktörer har kopplat till integritet och dataskydd**. **Parallellt ska utåtriktade insatser genomföras i syfte att brett höja kunskapen** i innovationssystemet **med avseende på integritets- och dataskyddsfrågor**.

Rådgivning för behandling av personuppgifter med arkivsektorn som särskild målgrupp ligger som KB uppfattar det i linje med IMY:s uppdrag. Detta m.h.t. till att ny teknik som artificiell intelligens redan nu används i syfte att forska på arkiv och att nämnda teknik innebär stora utmaningar ur ett dataskyddsperspektiv samtidigt som tekniken väcker förhoppningar om nya kunskaper och metodutveckling inom forskningen.

Beslut i detta ärende har fattats av Anna Runeberg efter föredragning av verksjurist Jerker Rydén. I ärendets slutliga handläggning har även Katinka Ahlbom deltagit. Beslutet har signerats elektroniskt och saknar därför namnunderskrifter.

Anna Runeberg

Avdelningschef, Verksamhetsstöd

Kopia till: Riksarkivet